

Búkũ Yónã vé rĩ

Tã búkũ rĩ vé rĩ ã ũlũngará

Búkũ 'dĩri ĩri 'bá ní ú'dógú'dógú nébĩ Yónã vé rĩ ã tā ũlũ. Múngú lũ Yónã ní kĩnĩ, ã mụ ụ'dúkó ívé rĩ ũlũú 'bá adri'bá kũrụ Nĩnéwē vé rĩ agá rĩ pi ní, 'bá Nĩnéwē vé rĩ pi Yāhụđĩ rĩ pi be, kòpi ari'ba rú ĩ ãsámvú gé sī. Yónã lē Múngú ã ú'dị 'bá Nĩnéwē vé rĩ pi ũdrāá céré 'dĩisĩ rá. Yónã nga ápá Múngú ẹndrẹtị gé 'dĩisĩ rá, tų kũlũmgbā ãmbúgú ni agá, lē zoó mụzú yĩ tafu rĩ agásĩ. 'Bo 'dúkí ĩri 'beé yĩ agá, Múngú sē Yónã adri ĩ'bĩ ãmbúgú rĩ agá 'dāá idri rú. Vúdrĩ ni gé, Yónã gō 'deé mụzú tị Múngú vé rĩ ũlũú kũrụ Nĩnéwē vé rĩ agá 'dāá rá, 'bá Nĩnéwē vé rĩ pi céré újákí ẹsị ívé ũnjikānyā agásĩ rá. Kuru Múngú ú'dị 'bá rĩ pi kuyé, iza kpá kũrụ rĩ kuyé, sē Yónã ã 'a gō véé ãní ambamba. Búkũ rĩ vé ụđđ gé, Múngú i'da Yónã ní lũzú kĩnĩ, 'i lēngará vé ni, 'i ẹsị ĩdríkídri, 'bá rĩ újā dō ẹsị rá, āzini ĩnjĩ dō 'i rá, 'i ĩri pa rá.

Yónã nga ápá Úpí ẹndrẹtị gé sī rá

¹ Ụ'dú ãlu, Úpí* Múngú átá Yónã Āmítáyĩ mvoپی be kĩnĩ, ² "Í nga mụú kũrụ ãmbúgú

* **1:1** 1:1 Úpí: Ẽberē tị sī, Múngú zị 'i rụ Yáwē, íffí ni, Múngú adriپی mụzú 'dání'dání rĩ 'i. Kẹlịkọ tị sī, 'bá Yáwē ri zị Úpí. Í ịsụ lā Búkũ Í'dóngará vé rĩ agá, Wũngará vé rĩ agá, Rụtā vé rĩ agá, āzini Yónã vé rĩ agá.

Nīnēwē vé rī gé 'dāá, 'í 'yo 'bá rī pi ní, á ndre tā ũnjí kòpi ní 'oó rī gí.”

³ 'Bo Yónā gā tā Úpí Múngú ní ẹ̀zìjì 'í ní rī sī, nga ápá mụ̀zú Tārāsísā gá. 'De mụ̀zú kǐjì Yópā vé rī gé 'dāá, ìri ní kùlúmgbá lēepi mụ̀pì Tārāsísā gá ni ìsúzá, ìri ní ẹ̀cì rī vé mǔfēngā ũfēzú, ìri ní fízú úrízú kùlúmgbá rī agá, ìri ní mụ̀zú Tārāsísā gá 'dāá, nga ápá Úpí Múngú ẹ̀ndrẹ̀tì gé 'dīisí rá.

⁴ Kúru Úpí Múngú ní ũlí ìpēzú vızú ũkpō be yǐjì tafu rī agá 'dāá, ũlí rī lē kōdō kùlúmgbá rī vjì ũṅṅó kpélékpélé. ⁵ 'Bá ri 'bá kùlúmgbá rī újì 'bá rī pi cére 'okí ũrī sī, 'bá ālu ālu 'de rii ngoó ívé Múngú ẹ̀ndrẹ̀tì gé. Kòpi ní ngá ẹ̀njì 'bá ẹ̀njì ẹ̀njì kùlúmgbá agá 'dāá rī pi u'duzú ú'bézú yǐjì agá 'dāá, kùlúmgbá rī ẹ̀ ẹ̀njì rí āní ku.

'Bo Yónā fi laá ụ̀'đú koó kpílíkpílí kùlúmgbá rī vé 'a ì ní ẹ̀lìjì vǔgálésíla rī agá 'dāá. ⁶ 'Bá kùlúmgbá rī újì 'bá rī pi vé āmbúgú ní 'dezú mụ̀zú ìri vúgá 'dāá, ìri ní 'yozú kǐnī, “Mí ri ụ̀'đú ko áyu āsī? Mí íngá ọ̀ru, 'í zì mívé Múngú! Sā āzi sī ìri ícó 'bā ìzā ko rá, 'bá ícókí ũdrāá ku.”

⁷ 'Bá kùlúmgbá rī újì 'bá rī pi ní átázú ì āsámvú gé sī kǐnī, “Ìmi ímúké 'bá 'bekí jèké, 'bā nǐkí rí 'bá tā nōri íjìpi 'bá drìgé rī áamá āní.” Kòpi ní jèké rī 'bezú, jèké rī 'de Yónā ā rú sī.

⁸ Kúru kòpi ní Yónā ri zìzú kǐnī, “'Í lū 'bá ní, 'bá tā ũnjí nōri íjìpi 'bá drìgé rī ā'di 'i? 'Í 'o ā'di? Mí íbí ímú íngōósíla? Āngū mívé rī ā rú ā'di? 'Bá mívé rī ā'di pi?”

9 Yónā ní újázú kīnī, “Ma Ēbérēgú,[†] ma ri Úpí Múngú adriípi 'bũ gé, nyõókú rĩ gbiípi yĩ tafu rĩ be rĩ ñnjĩ.”

10 Tā Yónā ní 'yoó 'dĩri sē kòpi ní ùrĩ, kòpi ní ïri zizú kīnī, “Í 'o ā'di?” (Kòpi nĩkí áamá rá 'yozú kīnī, Yónā ápá Úpí Múngú ẹndrẹti gé sī ápápā, ā'diātāsīyā Yónā lū kòpi ní drĩdrĩ rá.)

11 Ūlí rĩ kā yĩ rĩ vii, yĩ rĩ úvá ngūyá ngūyá. Kòpi ní 'yozú ïri ní kīnī, “Bā 'okí mi íngóni ūlí viiپی ūkpō be ambamba 'dĩri ā tu rí pá āní?”

12 Yónā ní újázú kòpi ní kīnī, “Ìmi 'dúkí ma 'beé yĩ tafu rĩ agá 'dāá, ūlí viiپی ūkpō be 'dĩri, ïri ícó pá tu rá. Á nĩ rá á 'o ūnjĩkānyā rĩ ma 'i, ūlí rĩ ní vīzú ūkpō be 'dīni āní.”

13 'Bá kúlúmgbā rĩ újĩ'bá rĩ pi ù'bĩkí kōdō ūkpō sī kúlúmgbā rĩ sōo gōo vúlé āngū nyõókú rú rĩ gé 'dāá, 'bo kòpi ícókí ku, ā'diātāsīyā ūlí rĩ gō viiپی drĩdrĩ 'dāri ndēé rá. 14 Kúru kòpi ní ngozú Úpí Múngú ẹndrẹti gé, “Á Úpí Múngú, 'bá ní lēé ágó nōri vé idri 'beé āvĩ rĩ sī, mĩ ku 'bā ūdrāá ku. 'Bá ní lēé ágó tā ākó nōri 'dijĩ drāá rĩ sī, lē mĩ lĩ tā āní 'bá drĩgé ūnjĩ ku. Á Úpí Múngú, tā rĩ nga 'i sũ mí ní lēé ā nga 'i rĩ tĩnĩ gĩ.” 15 Kúru kòpi ní Yónā ri 'dúzú 'bezú yĩ tafu rĩ agá 'dāá, koro yĩ riípi úvápi ngūyá ngūyá rĩ ní pá tuzú. 16 Tā 'dĩri sē 'bá kúlúmgbā rĩ újĩ'bá rĩ pi rukí Úpí Múngú

[†] 1:9 1:9 Ēbérēgú: Ābūrāmā ri Ēbérēgú. Īrivé mvá vé mvá Yōkóbū ri gōkí zĩ Īsērélē, sā āzi sī Īrivé úyú rĩ pi Ī ri zĩ Ēbérē, sā āzi sī Ī kpá zĩ anjĩ Īsērélē vé rĩ pi. Sā Yēsũ vé rĩ gé, Ī ri kòpi zĩ Yāhúdĩ.

ri ãní rá, kôpi í'dúkí rōbōṅṅō zãá Úpí Múngú ní,
ãzini kôpi sōkí ùyō ẽzị ngazú ïri ní.

¹⁷ 'Bo Úpí Múngú sē ï'bị ãmbúgú te Yónã ri,
Yónã adri caá ï'bị rĩ agá 'dãá ùtúná na ïnịná na.

2

Yónã zị Úpí Múngú ri ï'bị agá 'dãá

- ¹ Yónã ri ívé Úpí Múngú ri zị ï'bị agá 'dãlé.
² ïri ní 'yozú kīnī,
 “Īzãṅã má ní ïsú rĩ agá, Úpí Múngú, á zị mi,
 'í yị ma rá.
 'Bụ ãṅũ sịzú rĩ agá 'dãá, á zị mi mâ ĩzã koó,
 'í yị ma rá.
³ 'Í 'be ma tĩ yị tafu rĩ ã ndúgé 'dãá,
 á tĩ yị tafu kụpị kụkụ rĩ ã ndúgé 'dãá,
 yị rĩ ïmũlũ ma rá.
 Ūlí mí ní sēé vị ùkpō be 'dĩri,
 sē yị rĩ ïmũlũ ma céré.
⁴ Má ùsũ déna,
 mí adi ma gí,
 má ícō gōó
 mívé jó ãmbúgú uletere rĩ ndree dđi ku.
⁵ Á tĩ yị kụpị kụkụ rĩ ã ndúgé 'dãá,
 yị rĩ ïmũlũ ma céré,
 ásé dụpị yị agá 'dãá rĩ ïmũlũ mâ drị céré.
⁶ Á 'de tĩ írã ã ndúgé 'dãá,
 nyōkụ rĩ ọzũ mâ drị céré,
 'bo mávé Úpí Múngú,
 mí ídrí ma 'bị agá 'dãásĩ rá.
⁷ Úpí Múngú, má kã á má mávé ídrí lē fũúfũ,

á zì mi,
mávè zìngará ca
mívè jó ãmbúgú uletere rĩ agá 'dǎá, 'í yì ma
rá.

8 'Bá ri' bá ngá ĩ ní údé drị sĩ rĩ ĩnjĩ' bá múngú rú
rĩ pi,

kòpi gǎkí ẹsì múké Múngú vé rĩ sĩ.

9 'Bo ma mí ní úngó ǒwǒ' dífò sèzú ni ngo,
ma mí ní rǒbǒṅṅò zǎ.

Ũyǒ má ní sǒó rĩ, ma tǎ ni 'dụ nga rá.

Úpí Múngú ri 'bá pa tǎ ũnjí agásĩ nĩ."

10 Úpí Múngú ní 'yozú kĩnĩ, ĩ' bẹ rĩ ẹ íwé Yónā
ri ãmvé, ĩ' bẹ rĩ ní Yónā rĩ íwézú nyǒṅkú ǎ'wí rú
rĩ drịgè 'dǎá.

3

Yónā mụ Nínéwè gá 'dǎá rá

1 Kúru Úpí Múngú ní gǒzú átázú Yónā ní dǐjì
kĩnĩ, 2 "Í 'de mụjù kǐrụ ãmbúgú Nínéwè vé rĩ
agá 'dǎá, mí ũlũ ú' dǔkọ má ní ũlũú mí ní rĩ 'bá
rĩ pi ní."

3 Yónā mụ Nínéwè gá 'dǎá rá, sù Úpí Múngú ní
ẹzịjì ĩri ní rĩ tịni. Nínéwè ri kǐrụ ãmbúgú, 'bá rĩ
ícó ẹcì 'a ni gé sĩ ca ú' dǔ na. 4 Ú' dǔ Yónā ní fizú
cazú kǐrụ rĩ agá 'dǎá rĩ gé, ĩri ní áyúzá 'bá rĩ pi
ní kĩnĩ, "Ẹsì ú' dǔ pǔkú sù, ĩ ímú Nínéwè rĩ iza
'dǐsĩ rá." 5 'Bá Nínéwè vé rĩ pi ẹ' yǐkí Múngú ri
ǎní rá. Kúru kòpi ní áyúzá kínĩ, lè 'bá rĩ pi ǎrèvé
céré ǎ a' biki ĩ a' bia' bi, ǎ nyakí ngá ku, í' dǒzú 'bá
ambugu rĩ pi vúgá, cazú anji nyírĩgá rĩ pi vúgá,
lè kòpi ǎ úsúkí bǒngó ịrịkọ rú ni áyú.

6 ʾU'dúkó 'dīri kã caá 'bāgú Nīnēwē vé rī vúgá 'dǎá, íngá ívé lúpá mǎlŭngā vé rī drīgē sī uru, unje ívé bōngó āmbūgū vé rī 'í rú'báná gá sī rá, í'dú bōngó írīkó rú ni suú 'í rú'báná gá áyu, ĩri ní gōzú úrízú vūgá fúrúndí agá.

7 'Bāgú rī ívé ũgalaku rī pi be, kōpi ní áyúzá 'báná Nīnēwē vé rī pi ní kīnī,

“Lē 'báná rī pi, dōku tī rī pi, dōku kǎbīlō rī pi ā nyakí ngá ku, dōku ā mvukí yī ku. 8 'Bá rī pi ānyāpá rī pi be céré, lē kōpi ā sukí bōngó írīkó rú ni áyu. Lē 'báná ālu ālu ā zī Úpí Múngú ri, ā ku ívé tā 'í ní rīí 'oó ũnjí rī rá, āzini ā ku adringará gbórokó rú rī rá. 9 Sā āzi sī, Múngú ri ívé yīkī újá rá, éšī ni gō veé ku, 'báná ícókí ũdrāá ku.”

10 Múngú kã tā kōpi ní 'oó rī ndreé, āzini kã ndreé kōpi kukí tā ũnjí 'ongará gí, gō ívé yīkī újá rá, ĩrīnā kōpi kuyé, sū ĩri ní 'yoó rī tīnī.

4

Éšī múké Úpí Múngú ní 'bāá rī sī sē Yónā ē éšī ve rá

1 'Bo tā 'dīri sē Yónā adri āyīkō sī kuyé, éšī ni ve rá.* 2 Kuru ĩri ní Úpí Múngú ri zízú kīnī, “Á Úpí, á nī áamá rá 'yozú kīnī, mí ícó 'báná Nīnēwē vé rī pi ú'dí ũdrāá ku, sē má ní mávé āngū kuzú, má ní ápázú mužú Tārāsísā gá ānī. Á nī rá, mī éšī múké, āzini mī éšī ĩdríkídri, mī éšī ve tā sī mbēlēnā ku, mívé lēngará aga rá, mī Múngú

* 4:1 4:1 Yónā ē éšī ve rá: Yónā ē éšī ve Úpí Múngú ní, ĩri ní 'báná Nīnēwē vé rī pi ú'dí drāá kuyé rī sī.

riipi 'bá trũupi ũnjĩkãnyã agásĩ ni, ãzini mi ri mĩ yĩkĩ újá, mí lē 'bá 'diĩ ku. ³ Úpĩ Múngú, lē mâ drã 'dĩisĩ rá, ã'diãtãsiyã ĩri múké má ní drãzú 'dĩisĩ rá, ndē má ní adrizú ídri rú rĩ."

⁴ 'Bo Úpĩ Múngú ní újázú ĩri ní kĩnĩ, "Ngá mĩ ẹsĩ ní vezú rĩ ã'di?"

⁵ Yónā ní fũzú mužú kũrú rĩ vé wõókõ ũtú ní ĩfũngará gálé rú rĩ gé 'dãá. ĩri ní ápãlá 'bezú vũrã 'dãri gé, ĩri ní úrizú ápãlá rĩ ã ndúgé, tē riĩ ndreé dõ tã íngóni ri 'i nga kũrú Nínéwē vé rĩ agá nĩ. ⁶ Kuru Úpĩ Múngú ní peṭi sēzú 'duzú Yónā ní índrĩ rú, Yónā ã adri rí ãní múké. Peṭi rĩ ní ĩfũú dujú rĩ sĩ, sē Yónā ní ãyĩkõ. ⁷ Kã mužú adrii drũ 'dĩni, ũ'bũṭi kũñkũnĩ, Múngú ní ũ'bũ ĩpēzú ímúzú peṭi rĩ nyazú, peṭi rĩ gõ 'wiĩ rá. ⁸ Ũtú rĩ kã ĩfũú, Múngú ní ũlí ãcí ãcí ni ĩpēzú ũtú ní ĩfũngará gálésĩla, ũtú rĩ zã Yónā ẽ drĩ, ũkpõ ni de ãní rá, lē kõdõ drãá ãní drãdrã. ĩri ní 'yozú kĩnĩ, "Má ní adrizú ídri rú, ícõ ku, lē mâ drã 'dĩisĩ rá."

⁹ 'Bo Múngú ní 'yozú Yónā ní kĩnĩ, "Ngá sēepi mĩ ẹsĩ ní vezú peṭi rĩ vé tã sĩ rĩ ã'di?" Yónā ní 'yozú kĩnĩ, "Tã mâ ẹsĩ ní vezú rĩ, ĩri tã áda, lē mâ drã 'dĩisĩ rá."

¹⁰ 'Bo Úpĩ Múngú ní 'yozú Yónā ní kĩnĩ, "Í sa peṭi rĩ nĩ kuyé, mí údé ndũjú ni nĩ kuyé, á ndre peṭi rĩ vé tã fi mí ẹsĩ agá ambamba. Peṭi rĩ du ĩñĩná rĩ sĩ, gõ drãá ĩñĩná rĩ sĩ. ¹¹ Kũrú Nínéwē vé rĩ agá 'dãá, 'bá rĩ pi vé kãlãfe aga élifũ mũdũrũlũ ãlu pũkũ ĩrĩ (120,000) rĩ rá, 'bá rĩ pi acokĩ tã múké pi ãsãmvú tã ũnjĩ be ku, ãnyãpá rĩ pi 'dãlé kárakarã. 'Í lē mâ 'bã ẹsĩ múké 'bá 'dã'bée ní ku?"

Ū'dúkọ Múké Múngú vé rị
Keliko: Ū'dúkọ Múké Múngú vé rị New Testament+
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Keliko)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14717198-957a-524c-b31f-2c3197945b20